

Bruselj, 4. junij 2026  
(OR. en)

10140/26

ECOFIN 748  
UEM 226  
SOC 336  
EMPL 165  
COMPET 695  
ENV 638  
EDUC 220  
ENER 337  
JAI 749  
GENDER 76  
JEUN 117  
SAN 413  
*ECB*  
*EIB*

## SPREMNI DOPIS

---

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:  
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 3. junij 2026

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

---

Št. dok. Kom.: COM(2026) 223 final

---

Zadeva: Priporočilo  
PRIPOROČILO SVETA  
o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki  
zaposlovanja Romunije

---

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 223 final.

---

Priloga: COM(2026) 223 final



EVROPSKA  
KOMISIJA

Bruselj, 3.6.2026  
COM(2026) 223 final

Priporočilo

**PRIPOROČILO SVETA**

**o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki zaposlovanja  
Romunije**

{SWD(2026) 223 final}

## PRIPOROČILO SVETA

### o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki zaposlovanja Romunije

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97<sup>1</sup> in zlasti člena 3(3) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij<sup>2</sup> in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2024/1263 določa cilje okvira ekonomskega upravljanja, s katerim se želi spodbujati zdrave in vzdržne javne finance, z reformami in naložbami pa trajnostno in vključujočo rast in odpornost, ter preprečiti čezmerne javnofinančne primanjkljaje. Uredba določa, da Svet in Komisija izvajata večstranski nadzor v okviru evropskega semestra v skladu s cilji in zahtevami iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Evropski semester vključuje zlasti oblikovanje specifičnih priporočil za državo in nadzor nad njihovim izvajanjem.
- (2) Komisija je 16. julija 2025 sprejela predlog uredbe o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost za obdobje 2028–2034 ter spremembi Uredbe

---

<sup>1</sup> Uredba (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 (UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

<sup>2</sup> Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

(EU) 2023/955 in Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509<sup>3</sup>. Cilj predloga je povečati učinkovitost financiranja Unije z zmanjšanjem razdrobljenosti finančne strukture in podpreti države članice pri usklajevanju njihove ekonomske politike v skladu s členom 175 PDEU<sup>4</sup>.

- (3) Dne 25. novembra 2025 je Komisija na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2026, v katerem je Romunijo opredelila kot eno od držav članic, za katero bi bilo treba opraviti poglobljen pregled. Komisija je sprejela tudi priporočilo za priporočilo Sveta o človeškem kapitalu v Evropski uniji in predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2026, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je skupno poročilo o zaposlovanju in priporočilo o človeškem kapitalu sprejel 9. marca 2026.
- (4) Komisija je 29. januarja 2025 objavila kompas za konkurenčnost, tj. strateški okvir, katerega cilj je povečati svetovno konkurenčnost Unije v naslednjih petih letih. V njem so opredeljeni trije nujni elementi preobrazbe za trajnostno gospodarsko rast: inovacije, razogljičenje in konkurenčnost ter varnost. Evropski semester je usklajen s kompasom za konkurenčnost, pri čemer zagotavlja, da so ekonomske politike držav članic skladne s strateškimi cilji Komisije, ter ustvarja enoten pristop k ekonomskemu upravljanju, ki spodbuja trajnostno rast, inovacije in odpornost po vsej Uniji.
- (5) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se v letu 2026 nadalje razvija skupaj z zaključno fazo izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost<sup>5</sup>. Načrti za okrevanje in odpornost so bili skupaj s financiranjem kohezijske politike bistveni za uresničevanje prednostnih nalog politike v okviru evropskega semestra, saj so bili potrebni za učinkovito obravnavanje vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za države, izdanih v nedavnih ciklih, programi, ki se financirajo iz evropske kohezijske politike, pa so morali upoštevati specifična priporočila za države. Ker se mehanizem za okrevanje in odpornost bliža koncu svoje življenjske dobe, je še vedno bistveno, da se ohranijo reforme in naložbe, ki se izvajajo z njegovo podporo, zlasti tiste, ki prispevajo k obravnavi izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za države.
- (6) Komisija je 3. junija 2026 objavila poročilo o državi za Romunijo za leto 2026. V njem je ocenila napredek Romunije pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil za državo ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Romuniji. Na podlagi te analize so bili v poročilu o državi opredeljeni najbolj pereči izzivi, s katerimi se sooča Romunija. V njem je bil tudi ocenjen napredek Romunije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjševanja revščine ter ciljev trajnostnega razvoja ZN.

---

<sup>3</sup> Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost za obdobje 2028–2034 ter spremembi Uredbe (EU) 2023/955 in Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). O predlagani uredbi trenutno potekajo pogajanja s sozakonodajalcema.

<sup>4</sup> Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost za obdobje 2028–2034 ter spremembi Uredbe (EU) 2023/955 in Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). O predlagani uredbi trenutno potekajo pogajanja s sozakonodajalcema.

<sup>5</sup> Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (7) Komisija je za Romunijo opravila poglobljeni pregled v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011. Glavne ugotovitve ocene makroekonomskih ranljivosti za Romunijo, ki jo je pripravilo osebje Komisije za namene navedene uredbe, so bile objavljene 20. maja 2026<sup>6</sup>. Komisija je 3. junija 2026 ugotovila, da v Romuniji še naprej obstajajo čezmerna makroekonomska neravnotežja. Ranljivosti, povezane s fiskalnim primanjkljajem in primanjkljajem na tekočem računu, so se v zadnjem času nekoliko zmanjšale, vendar ostajajo zelo velike, medtem ko se stroškovna konkurenčnost še naprej slabša, čeprav manj kot prej. Javnofinančni primanjkljaj se je v letu 2025 zmanjšal zaradi izrazitih prizadevanj za konsolidacijo. Za leti 2026 in 2027 se pričakuje nadaljnje zmanjšanje primanjkljaja, vendar bo primanjkljaj ostal velik. Povezava med bankami in državo je še naprej velika, saj so imetja domačih državnih obveznic kot delež skupnih sredstev bank največja v EU in so se leta 2025 povečala. Primanjkljaj na tekočem računu se je v letu 2025 le malenkostno izboljšal in naj bi po napovedih ostal velik, čeprav se bo letos nekoliko bolj zmanjšal. Rast stroškov dela na enoto se je leta 2025 po zelo močni rasti v prejšnjih letih izrazito upočasnila, vendar naj bi ti stroški še vedno rasli hitreje kot v večini EU. Osnovna inflacija je bila v zadnjih letih najvišja v EU, pri čemer jo je mogoče le delno pojasniti z zvišanjem stopenj DDV v letu 2025, in pričakuje se, da bo ostala visoka. V letu 2025 je bil dosežen znaten napredek politike, zlasti pri zmanjšanju proračunskega primanjkljaja zaradi dveletne zamrznitve plač in pokojnin v javnem sektorju ter zvišanja stopenj DDV in drugih davkov. V prihodnosti bo Romunija brez nadaljnje odločne fiskalne konsolidacije, ki jo bodo dopolnjevale preudarne dohodkovne politike in učinkovite strukturne reforme, še naprej izpostavljena naraščajočim obrestnim meram in spremembam zaupanja vlagateljev.
- (8) Svet je 8. julija 2025 sprejel revidirano priporočilo na podlagi člena 126 PDEU za odpravo čezmernega primanjkljaja v Romuniji<sup>7</sup>. Svet je priporočil naslednje najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov: 2,8 % v letu 2025, 2,6 % v letu 2026, 4,6 % v letu 2027, 4,4 % v letu 2028, 4,2 % v letu 2029 in 4,0 % v letu 2030, ki ustrezajo najvišjim kumulativnim stopnjam rasti, izračunanim glede na izhodiščno leto 2024, v višini 2,8 % v letu 2025, 5,5 % v letu 2026, 10,4 % v letu 2027, 15,2 % v letu 2028, 20,1 % v letu 2029 in 24,9 % v letu 2030. Korektivna pot gibanja očiščenih odhodkov iz navedenega priporočila nadomešča najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, določene v priporočilu z dne 21. januarja 2025 o potrditvi srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Romunije<sup>8 9</sup>. Na podlagi ocene Komisije o učinkovitih ukrepih z

<sup>6</sup> Delovni dokument služb Komisije „Poglobljeni pregled za Romunijo, pripravljen v skladu z Uredbo 1176/2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij“ (SWD(2026) 141 final).

<sup>7</sup> Priporočilo Sveta za odpravo čezmernega primanjkljaja v Romuniji, sprejet 8. julija 2025. Vsi dokumenti, povezani s postopkom v zvezi s čezmernim primanjkljajem države članice, so na voljo na: [https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/MemberState\\_en](https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/MemberState_en).

<sup>8</sup> Priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2025 o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Romunije (UL C/2025/251, 10. februar 2025, [Priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2025 o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Romunije](#)).

<sup>9</sup> Še vedno se uporabljata točka 2 in Priloga II (Sklop reform in naložb, na katerem temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja na sedem let) priporočila z dne 21. januarja 2025.

dne 3. junija 2026<sup>10</sup> je postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Romunijo začasno zadržan.

- (9) Vojsna agresija Rusije proti Ukrajini in njene posledice pomenijo eksistencialni izziv za Evropsko unijo. Komisija je države članice pozvala, naj zaprosijo za usklajeno aktivacijo nacionalne odstopne klavzule v okviru Pakta za stabilnost in rast, da bi podprla prizadevanja EU za hitro in znatno povečanje odhodkov za obrambo, Evropski svet pa je ta predlog pozdravil 6. marca 2025<sup>11</sup>.
- (10) Romunija je 4. maja 2026 predložila letno poročilo o napredku 2026<sup>12</sup>, in sicer glede upoštevanja priporočenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, izvajanja sklopa reform in naložb, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, ter izvajanja reform in naložb v odziv na glavne izzive, opredeljene v specifičnih priporočilih za državo v okviru evropskega semestra. Letno poročilo o napredku odraža tudi polletno poročanje Romunije o napredku pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241. Poročilo o ukrepih, sprejetih v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, je vključeno v letno poročilo o napredku.
- (11) Rast realnega BDP je v letu 2025 znašala 0,7 %, inflacija po HICP pa 6,8 %. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi realni BDP v letu 2026 zrasel za 0,1 %, v letu 2027 pa za 2,3 %, inflacija po HICP pa naj bi znašala 7,0 % v letu 2026 in 3,7 % v letu 2027.
- (12) Po podatkih Eurostata<sup>13</sup> se je primanjkljaj sektorja država Romunije zmanjšal z 9,3 % BDP v letu 2024 na 7,9 % BDP v letu 2025. Zmanjšanje primanjkljaja v letu 2025 odraža predvsem učinek več svežnjev za fiskalno konsolidacijo, sprejetih med decembrom 2024 in oktobrom 2025. Parlament je decembra 2024 sprejel ukrepe, vključno z nominalno zamrznitvijo plač in pokojnin v javnem sektorju v letu 2025 ter ukrepi, ki ustvarjajo prihodke, v višini 0,3 % BDP. Parlament je julija 2025 sprejel dodatne ukrepe za fiskalno konsolidacijo, ki vključujejo znatno povečanje davčnih prihodkov (povečanje stopenj DDV, razširitev osnove za zdravstvene prispevke, zvišanje trošarin in višja stopnja davka na dividende) ter podaljšanje nominalne zamrznitve plač in pokojnin do leta 2026. Parlament je septembra 2025 sprejel tudi zvišanje periodične obdavčitve stanovanjskih nepremičnin in okoljskih davkov. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, je v pomladanski napovedi Komisije 2026 v letu 2026 predviden primanjkljaj v višini 6,2 % BDP, v letu 2027 pa 5,8 % BDP. Zmanjšanje v letu 2026 odraža predvsem celoletni učinek zgoraj opisanih ukrepov. Zmanjšanje primanjkljaja v letu 2027 odraža predvsem napovedano zmanjšanje javnih naložb po koncu mehanizma za okrevanje in odpornost. Fiskalni položaj v Romuniji je še vedno nestabilen. Glede na trenutne politične razmere je ta ocena še vedno precej negotova in pomeni tveganja pri izvajanju fiskalne prilagoditve, ki bo še naprej potrebna v letu 2026 in naslednjih letih.

---

<sup>10</sup> Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki, Evropski semester 2026 – pomladanski sveženj (COM(2026) 200 final).

<sup>11</sup> Sporočilo Komisije Upoštevanje večjih obrambnih izdatkov v okviru Pakta za stabilnost in rast (Bruselj, C(2025) 2000 final z dne 19. marca 2025).

<sup>12</sup> Letna poročila o napredku za leto 2026 so na voljo na: [https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports\\_en](https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en).

<sup>13</sup> Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2026.

- (13) Glede na ocene Komisije je bila fiskalna naravnost<sup>14</sup>, ki vključuje nacionalno financirane odhodke in odhodke, ki jih financira EU, v letu 2025 restriktivna in je znašala 2,2 % BDP. V letih 2026 in 2027 naj bi bila restriktivna, in sicer v višini 2,5 % BDP oziroma 0,7 % BDP.
- (14) Na podlagi podatkov, ki jih je zagotovil Eurostat<sup>15</sup>, se je dolg sektorja država Romunije povečal s 54,8 % BDP konec leta 2024 na 59,3 % BDP konec leta 2025. Povečanje deleža dolga v letu 2026 je predvsem posledica visokih primarnih javnofinančnih primanjkljajev in napovedanega povečanja plačil obresti. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, pomladanska napoved Komisije 2026 predvideva, da se bo delež javnega dolga v BDP do konca leta 2026 povečal na 61,6 %, do konca leta 2027 pa na 63,4 %. Povečanje v letih 2026 in 2027 je predvsem posledica visokih primarnih javnofinančnih primanjkljajev v tem obdobju.
- (15) Po podatkih Eurostata<sup>16</sup> so skupni odhodki sektorja država za obrambo v Romuniji v letu 2025 znašali 1,5 % BDP. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi v letu 2026 znašali 1,7 % BDP in v letu 2027 1,8 % BDP.
- (16) Unija se še naprej sooča s tveganji motenj v oskrbi z energijo in povečane nestanovitnosti cen, ki jih še zastrujejo geopolitične napetosti, ki vplivajo na svetovne trge nafte in plina. Izkušnje iz energetske krize v obdobju 2022–2023 so pokazale, da široko zasnovani in neciljno usmerjeni ukrepi povzročajo velike fiskalne stroške ter so socialno in gospodarsko neučinkoviti. Romunija je od izbruha vojne na Bližnjem vzhodu februarja 2026 sprejela ukrepe fiskalne politike za ublažitev učinka visokih cen energije na gospodinjstva in podjetja<sup>17</sup>. Ti vključujejo neciljno znižanje trošarin za dizelske proizvode do konca junija 2026 ter ciljno usmerjeno državno pomoč kmetom in nekaterim podjetjem, predvideno v proračunu do septembra 2026. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi v letu 2026 fiskalni stroški teh ukrepov znašali manj kot 0,1 % BDP. Če bi ti ukrepi veljali do konca leta 2026, bi po ocenah Komisije njihovi fiskalni stroški v letu 2026 znašali 0,1 % BDP.
- (17) Glede na izračune Komisije so se očiščeni odhodki Romunije v letu 2025 povečali za 0,5 %. Rast očiščenih odhodkov v letu 2025 je pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti.
- (18) Glede na izračune Komisije naj bi očiščeni odhodki v Romuniji v letu 2026 zrasli za 1,8 %, v letih 2025 in 2026 pa kumulativno za 2,3 %. Rast napovedanih očiščenih odhodkov v letu 2026 je pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti. Ob upoštevanju let 2025 in 2026 skupaj je napovedana kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov prav tako pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti.
- (19) V priporočilu o odobritvi srednjeročnega načrta Romunije je določen sklop reform in naložb, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, skupaj s časovnim okvirom za njihovo izvajanje. Komisija ob upoštevanju informacij, ki jih je Romunija predložila v svojem letnem poročilu o napredku, ugotavlja, da izvajanje ključnih

<sup>14</sup> Fiskalna naravnost je opredeljena kot merilo spremembe osnovnega proračunskega položaja sektorja država na letni ravni. Cilj te naravnosti je oceniti gospodarsko spodbudo, ki izhaja iz fiskalnih politik, tako tistih, ki se financirajo na nacionalni ravni, kot tistih, ki se financirajo iz proračuna EU. Fiskalna naravnost se meri kot razlika med (i) srednjeročno potencialno rastjo in (ii) spremembo primarnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije.

<sup>15</sup> Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2026.

<sup>16</sup> Eurostat, javnofinančni odhodki po klasifikaciji izdatkov države po funkcijah (COFOG).

<sup>17</sup> To odraža stanje na presečni datum pomladanske napovedi Komisije 2026 (4. maj 2026).

korakov teh reform in naložb, ki jih je bilo treba izvesti do 30. aprila 2026, na splošno poteka po načrtih. Na tehnični ravni poteka pripravljalo delo v zvezi z reformo plačnega sistema v javnem sektorju, poleti 2026 pa naj bi bil sprejet nov zakon. Na področju davčne uprave je treba sprejeti nekatere nadaljnje ukrepe, zlasti za zmanjšanje zelo velike vrzeli pri izpolnjevanju obveznosti v zvezi z DDV v Romuniji. Nadaljuje se tudi delo v zvezi z reformo obdavčitve premoženja, vključno z razvojem informacijskega sistema za avtomatizirano ocenjevanje nepremičnin, operacionalizacijo specializirane strukture za spremljanje sistemov javnofinančnih odhodkov in reformo financiranja podjetij. Komisija meni, da je Romunija na splošno zadovoljivo izpolnila svoje zaveze<sup>18</sup>.

- (20) Krepitev proračunskih postopkov za boljši nadzor javnih naložb bi bila zelo koristna za nadzor fiskalnega primanjkljaja v Romuniji. V zadnjih letih obstaja nagnjenost k čezmerni porabi v primerjavi s proračunskimi načrti zaradi pomanjkanja usklajevanja med resornimi ministrstvi, pristojnimi za naložbe, in ministrstvom za finance. Dokument o načrtovanju naložb, ki bi odražal vse srednjeročne naložbene zaveze, vključno s kapitalskimi zahtevami v njihovem življenjskem ciklu, bi zagotovil jasnost glede zahtev po financiranju in njegove razpoložljivosti v obdobju, ki je daljše od enega proračunskega leta. Poleg tega manjkajo mehanizmi za podporo razpoložljivosti financiranja v obdobju, ki je daljše od enega leta, in omejitve pri preusmerjanju sredstev v druge namene. To splošno stanje prispeva k letnemu javnofinančnemu primanjkljaju, ki je višji od pričakovanega. Pobiranje davkov bi bilo treba povečati, zlasti z zmanjšanjem vrzeli pri DDV in davku od dohodkov pravnih oseb, ki trenutno znašata 30 % oziroma 44 %, kar sta najvišji vrednosti v EU. Srednjeročno in v skladu s fiskalno vzdržnostjo bi bilo primerno razmisliti o zmanjšanju davčnega primeža stroškov dela za osebe z nizkimi dohodki, ki se trenutno soočajo z razmeroma velikim bremenom.
- (21) Izvedene reforme splošnih in posebnih pokojnin so bistvene za zaščito javnih financ in zagotovitev pravičnosti romunskega pokojninskega sistema. Potrebna so nadaljnja prizadevanja za fiskalno vzdržnost, vključno s pripravo in izvajanjem reforme plač v javnem sektorju.
- (22) Sistematično, smiselno in pravočasno vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za uspešno izvajanje instrumentov Unije za financiranje, pa tudi v okviru evropskega semestra.
- (23) Pri izvajanju programov kohezijske politike, ki vključujejo podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), Sklada za pravični prehod (SPP), Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) in Kohezijskega sklada, je Romunija nad povprečno hitrostjo na ravni EU, kar zadeva izbiro projektov in plačila. Pomembno je ohraniti sedanji zagon, hkrati pa čim bolj povečati njihov učinek na terenu. Romunija že sprejema ukrepe v okviru svojih programov kohezijske politike za povečanje konkurenčnosti in rasti. Kljub temu bo morda treba izvajanje na nekaterih področjih dodatno okrepiti, tudi pri blaženju socialnih in gospodarskih učinkov razogljčenja in pravičnega prehoda gospodarstva, s posebnim poudarkom na območjih, ki jih bo ta prehod najbolj prizadel. Romunija mora pospešiti izvajanje Sklada za pravični prehod

---

<sup>18</sup> Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki, Evropski semester 2026 – pomladanski sveženj (COM(2026) 200 final).

(SPP), saj je treba sredstva izplačati do konca leta 2026. Bistveno je zagotoviti, da se nove naložbe, ki jih je Romunija opredelila pri vmesnem pregledu skladov kohezijske politike, zlasti tiste, ki so povezane s petimi prednostnimi nalogami, opredeljenimi v uredbi o vmesnem pregledu<sup>19</sup>, izvedejo hitro in učinkovito.

- (24) Romunija se sooča z več izzivi, povezanimi s kakovostjo in učinkovitostjo njene javne uprave, pripravo in prednostno razvrstitvijo velikih projektov, razogljčenjem gospodarstva in proizvodnje energije, socialno zaščito in dostopom do osnovnih storitev, udeležbo na trgu dela ter pomanjkanjem spretnosti, revščino in socialno izključenostjo.
- (25) Šibka javna uprava in institucije še naprej negativno vplivajo na poslovno okolje. Čeprav je vzpostavljen formalni okvir za razvoj kakovostne zakonodaje, je njegovo izvajanje nedosledno. Še vedno obstajajo pomanjkljivosti pri javnih posvetovanjih in ocenah učinka, ki pogosto ostajajo formalistični. Organizacije civilne družbe in podjetja še vedno izražajo zaskrbljenost zaradi javnih posvetovanj z zelo kratkimi roki in slabega upoštevanja njihovih pripomb. Javnim posvetovanjem bi koristilo zgodnejše sodelovanje deležnikov v ciklu politike, kakovost zakonodaje pa bi se lahko izboljšala s krepitvijo zmogljivosti javnih uslužbencev za pripravo ocen regulativnega učinka in naknadnih vrednotenj. Predvidljivost odločanja in pravna varnost ostajata velik izziv zaradi pogoste uporabe izrednih vladnih odlokov v zakonodajnem postopku. Poleg tega je Romunija med manj uspešnimi državami na področju regulativnega bremena in 66 % podjetij meni, da regulacija podjetij ovira dolgoročne naložbe. Kljub izboljšavam je razpoložljivost digitalnih javnih storitev za podjetja in posameznike precej pod povprečjem EU (55 % v primerjavi z 86 % v EU, 63 % v primerjavi z 82 % v EU). Potrebna so nadaljnja prizadevanja za zagotovitev interoperabilnosti na vseh ravneh upravljanja, določitev jasnejših standardov za storitve ter izboljšanje preglednosti in uporabniške izkušnje za digitalne javne storitve. Romuniji bi koristilo okrepljeno izvajanje okvira korporativnega upravljanja za podjetja v državni lasti, vključno z ustrežno preglednostjo in konkurenco pri imenovanjih v upravne odbore, usklajenimi mandati in uporabo plačil, ki temeljijo na uspešnosti.
- (26) Kljub prizadevanjem v letu 2025 ponavljajoče se zamude pri izvajanju programov EU, vključno z mehanizmom za okrepanje in odpornost, kažejo na stalne slabosti v zmogljivosti javne uprave za načrtovanje, organizacijo in izvajanje kompleksnih projektov. Konkurenca na področju javnih naročil je omejena, pomanjkljivosti pri načrtovanju in pripravi razpisov so stalne, javna naročila pa ostajajo področje z visokim tveganjem korupcije in goljufij. Izvajanje politik prilagajanja podnebnim spremembam in naložb v okoljsko infrastrukturo, zlasti v upravljanje voda in odpornost v zvezi z njimi, ravnanje z odpadki in krožno gospodarstvo ter sonaravne rešitve, ovirajo pomanjkanje strokovnega znanja in virov na vseh ravneh teritorialnega upravljanja ter sistemske pomanjkljivosti pri upravljanju in upravnih postopkih, strateškem načrtovanju, izvrševanju in zbiranju podatkov. Hkrati še vedno obstajajo pritiski na ekosisteme in biotsko raznovrstnost, vključno z morskimi ekosistemi. Še vedno obstajajo velike vrzeli v železniški in cestni infrastrukturi (vključno z njuno odpornostjo proti podnebnim spremembam), posodobitvi voznega parka, povezljivosti na oddaljenih območjih in čezmejni povezljivosti z neenakomernim izvajanjem TEN-T, medtem ko je obnova voznega parka še vedno počasna, rezultati na področju

---

<sup>19</sup> Uredba (EU) 2025/1914 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2025 o spremembi uredb (EU) 2021/1058 in (EU) 2021/1056 glede posebnih ukrepov za obravnavanje strateških izzivov v okviru vmesnega pregleda.

varnosti v cestnem prometu pa so še vedno med najšibkejšimi v EU. Obravnavanje teh naložbenih potreb bi podprlo gospodarsko rast in regionalno konvergenco, saj je BDP na prebivalca v regiji glavnega mesta znatno višji kot v kateri koli drugi regiji države. Čeprav so bili sprejeti nekateri ukrepi za spodbujanje zasebnih naložb, bi bilo mogoče olajšati razširitev dostopa podjetij do bančnega in nebančnega financiranja, zlasti za MSP, saj je udeležba malih in institucionalnih vlagateljev na kapitalskih trgih še vedno nizka, finančna pismenost pa šibka. Javni in poslovni izdatki za raziskave in inovacije so med najnižjimi v EU, medtem ko je treba okrepiti poklicne poti raziskovalcev ter sodelovanje med podjetji in akademskimi krogi (in posledične prenose tehnologije). Za reševanje teh zapletenih izzivov bi Romuniji koristila krepitev upravne zmogljivosti na vseh ravneh države.

- (27) Čeprav je Romunija dosegla določen napredek pri razogljičenju svoje mešanice energijskih virov, zlasti z opuščanjem proizvodnih zmogljivosti na premog in lignit v okviru načrta za okrevanje in odpornost, so za ohranitev energetskega prehoda potrebna dodatna prizadevanja. Energetski sistem države je še vedno močno odvisen od fosilnih goriv, ki pogosto določajo visoko ceno električne energije na trgu. Postopno opuščanje premoga in omejitev uporabe zemeljskega plina z njegovo nadomestitvijo s čistejšimi alternativami bi romunsko gospodarstvo bolje zaščitila pred prihodnjimi cenovnimi šoki zaradi fosilnih goriv, povečala zanesljivost oskrbe z energijo in na koncu koristila konkurenčnosti z nižjimi cenami energije.
- (28) V zadnjih letih je bil dosežen določen napredek pri širitvi proizvodnje energije iz obnovljivih virov, načrt za okrevanje in odpornost pa vsebuje ukrepe, namenjene reformi regulativnega okvira za spodbujanje uvajanja obnovljivih virov energije. Vendar izzivi, opredeljeni v letu 2025, ostajajo. Romunija se sooča s številnimi ovirami pri uvajanju obnovljivih virov energije, zlasti z nepredvidljivim regulativnim okoljem, negotovostjo cen, zapletenim izdajanjem dovoljenj in nejasnimi pravili o rabi zemljišč. Potrebne so dodatne naložbe za izboljšanje prožnosti sistema, zlasti s poudarkom na omrežni infrastrukturi in regulativnih reformah za poenostavitev in pospešitev postopkov za izdajo dovoljenj, da se olajša uvajanje dodatne energije iz obnovljivih virov. Romunija je na dobri poti, da doseže cilj 15-odstotne čezmejne medsebojne povezanosti do leta 2030, vendar je njena zmogljivost še vedno nezadostna, napredek pa je počasen. Obstajajo možnosti za nadaljnje usklajevanje s sosednjimi državami (Bolgarija, Madžarska, Moldavija, Ukrajina), da bi dodatno okrepili povezovanje trgov v regiji.
- (29) Romunija še vedno subvencionira fosilna goriva, v sektorju ogrevanja, ki je močno odvisen od plina, pa reforme večinoma še niso bile izvedene. Vendar trenutna odsotnost jasno opredeljene poti postopnega opuščanja teh subvencij pred letom 2030 odvrča od elektrifikacije in ovira razogljičenje mešanice energijskih virov. Zlasti je pomembno postopno odpraviti subvencije za fosilna goriva, ki energetske revščine ne obravnavajo ciljno in/ali se ne odzivajo na upravičene skrbi glede energetske varnosti. Zaradi neugodnega razmerja med ceno električne energije in plina (h kateremu delno prispevajo subvencije za fosilna goriva) je delež električne energije v porabi energije v zadnjem desetletju večinoma stagniral. Visoke cene energije vplivajo na energetske intenzivne industrijske panoge in konkurenčnost. V industrijskem sektorju prevladujejo procesi z omejeno prožnostjo (npr. proizvodnja jekla/aluminija, cementa, stekla), kar zmanjšuje možnosti za prilagajanje odjema. Poleg tega romunski načrt za okrevanje in odpornost ter programi kohezijske politike vsebujejo več velikih naložb v energetske učinkovitost stanovanj in javnih stavb, vendar je napredek počasen, težave s kakovostjo stanovanj pa ostajajo. Potrebna so nadaljnja prizadevanja politike za

pospešitev uvajanja novih zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv, da se omogoči razogljičenje težke industrije, in zmanjšanje porabe energije, zlasti v prometnem sektorju in stavbnem fondu.

- (30) Glede na ključno vlogo človeškega kapitala pri krepitvi konkurenčnosti in strateške avtonomije Unije je Svet leta 2026 priporočil, naj države članice sprejmejo ukrepe za nujno reševanje strukturnih izzivov, povezanih s človeškim kapitalom, na področju spretnosti in izobraževanja, ki ovirajo konkurenčnost. Specifična priporočila za Romunijo za leto 2026 lahko prispevajo k izvajanju priporočila Sveta o človeškem kapitalu v Uniji.
- (31) Udeležba žensk na trgu dela je med najnižjimi v EU (57,8 % v primerjavi z 71,1 % v EU). Mladi se težko vključujejo na formalni trg dela, saj je bila brezposelnost mladih med najvišjimi v EU, delež mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo, pa je precej višji od povprečja v EU (19,4 % v primerjavi z 11,1 % v EU). Poleg tega je zaposlenost invalidov še vedno omejena, saj je vrzel stopnje delovne aktivnosti invalidov precej nad povprečjem EU, njihova udeležba na trgu dela v poznejšem obdobju kariere pa je med najnižjimi v EU. Povečanje udeležbe žensk, mladih in invalidov na trgu dela bi lahko ublažilo negativne demografske učinke s povečanjem razpoložljive delovne sile in podpiranjem gospodarskega razvoja. Zlasti bi bilo pomembno obravnavati izzive, povezane z učinkovitostjo aktivacijskih ukrepov, omejenim vpisom otrok, mlajših od treh let, v predšolsko vzgojo in varstvo (11,4 % v primerjavi z 39,2 % v EU), zlasti na podeželju, ter dostopnost in prilagoditev delovnih mest za invalide, da se podpre njihovo vključevanje na trg dela. Poleg tega je Romunija med najslabšimi v EU v smislu revščine zaposlenih (10,7 % zaposlenih v primerjavi z 8,3 % v EU leta 2025), h kateri večinoma prispevajo samozaposleni, čeprav se je od leta 2016, ko je znašala 18,6 %, stalno zmanjševala. Hkrati se je povprečna realna plača v istem obdobju znatno povečala. Romunija bi lahko razmislila o izboljšanju ciljnega usmerjanja in financiranja aktivacijskih ukrepov na trgu dela ter se namesto na subvencije za zaposlovanje bolj osredotočala na usposabljanje, ozaveščanje in digitalizacijo storitev.
- (32) Romunija je uvedla obsežne reforme na področju izobraževanja in spretnosti, da bi podprla razvoj spretnosti. Kljub tem prizadevanjem še vedno obstajajo izzivi pri zmanjševanju zgodnjega opuščanja šolanja, izboljšanju temeljnih spretnosti ter osnovnih digitalnih spretnosti, povečanju učinkovitosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter usklajevanju rezultatov izobraževanja s potrebami trga dela. Delež mladih odraslih, ki so zgodaj opustili izobraževanje in usposabljanje, ostaja precej visok v primerjavi s stalnim upadanjem na ravni EU, še večji pa je na podeželskih območjih (23,7 % v primerjavi s 4,6 % v mestih), v manjših mestih in predmestjih ter med Romi in invalidi. Nizka raven temeljnih spretnosti med mladimi Romuni ovira konkurenčnost in razvoj človeškega kapitala, saj več kot 40 % 15-letnikov ne dosega minimalne ravni znanja matematike, branja in naravoslovja (v primerjavi s povprečjem EU, ki je pod 30 %), kar razkriva systemske težave pri kakovosti poučevanja, pri čemer učenci s podeželja dosegajo precej nižje rezultate kot učenci v mestih. Poleg tega je na podeželju le 66,5 % odraslih zaključilo osnovno izobraževanje (v primerjavi z 94,7 % v mestih), 6,6 % pa terciarno izobraževanje (v primerjavi s 37,3 % v mestih). Nizka udeležba odraslih v izobraževanju omejuje tudi razvoj spretnosti in poklicno napredovanje. Reševanje teh izzivov bi prispevalo tudi k izboljšanju kakovosti delovnih mest. Veliko pomanjkanje osnovnih digitalnih spretnosti pomeni tveganje za gospodarski razvoj in socialno vključenost. Le 7,2 % udeležencev nedavnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja se je med usposabljanjem učilo na

delovnem mestu (v primerjavi s povprečjem 65,2 % v EU). Poleg tega neuskklajenost med spretnostmi delovne sile in potrebami delodajalcev, vključno z vztrajnim pomanjkanjem diplomantov s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, povzroča pomanjkanje spretnosti, zlasti v sektorjih, pomembnih za zeleni prehod, in predstavlja ključno oviro za podjetja. Za reševanje teh izzivov bi Romuniji koristilo, če bi odpravila strukturne vrzeli v izobraževanju in ohranila pogoje za vseživljenjsko učenje ter čim bolj izkoristila razpoložljive podatke o potrebah po spretnostih in njihovem razvoju.

- (33) Socialne razmere se še naprej izboljšujejo, vendar je Romunija še vedno ena od držav z največjim tveganjem revščine ali socialne izključenosti v EU, pri čemer sta revščina in socialna izključenost otrok še posebej visoki (32,8 % v primerjavi s 24,2 % v EU). Ranljive skupine, kot so Romi, invalidi, nizko izobraženi prebivalci in ljudje, ki živijo na podeželju, se soočajo z večjimi tveganji. Učinek socialnih transferjev (brez pokojnin) na zmanjšanje revščine je bil omejen (18,8 % v primerjavi s 34,4 % v EU), odhodki za socialno zaščito pa ostajajo med najnižjimi v EU. Socialne, zdravstvene in izobraževalne storitve so še vedno na voljo neenakomerno, pri čemer imajo podeželska območja in marginalizirane skupnosti, kot so Romi, težave pri dostopu do njih. Brez boljšega usklajevanja med centralno in lokalno ravnanje, vključno z zbiranjem in izmenjavo podatkov, dokazno gradivo za oceno potreb po socialnih stanovanjih in ustreznosti fonda socialnih stanovanj ostaja omejeno. Umrljivost zaradi vzrokov, ki jih je mogoče preprečiti ali uspešno zdraviti, je ostala zelo visoka, šibko primarno zdravstveno varstvo pa tudi zaradi pomanjkanja osebja dodatno prispeva k uporabi bolnišnic, ki bi se ji bilo mogoče izogniti, ki ni stroškovno učinkovita in omejuje možnosti za zgodnje ukrepanje. Razpoložljivost storitev dolgotrajne oskrbe in socialnih storitev je še vedno nezadostna, zlasti za oskrbo na domu in storitve v skupnosti, ki invalidom omogočajo samostojno življenje, ne da bi bili nastanjeni v instituciji, kar zavlačuje proces deinstitucionalizacije. Obravnavanje teh izzivov bi prispevalo tudi k podpiranju navzgor usmerjene socialne konvergence v skladu z drugo fazo analize služb Komisije po državah na podlagi okvira za socialno konvergenco<sup>20</sup>. Romuniji bi koristilo izboljšanje pokritosti in ustreznosti sistema socialne zaščite, tudi za samozaposlene, vključno s kmeti, tesnejše usklajevanje med ravnmi države in dodatne naložbe v dostopne storitve za zmanjšanje revščine in spodbujanje socialne vključenosti.
- (34) Ob upoštevanju poglobljenega pregleda Komisije in ugotovitev o obstoju čezmernih neravnotežij so priporočila v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 izražena v priporočilih (1), (2) in (3). Politike iz priporočila 1 prispevajo k obravnavanju ranljivosti, povezanih z velikimi fiskalnimi in zunanji primanjkljaji. Politike iz priporočil (2) in (3) prispevajo k obravnavanju ranljivosti, povezanih s konkurenčnostjo –

PRIPOROČA, da Romunija v letih 2026 in 2027 ukrepa tako, da:

1. še naprej upošteva najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, ki jih je 8. julija 2025 priporočil Svet, da bi odpravila čezmerni primanjkljaj; okrepi odhodke za obrambo in pripravljenost na področju obrambe, hkrati pa zagotovi učinkovitost porabe in postopno prilagodi proračun, da se ohranijo strukturno višji odhodki za obrambo; zagotovi, da so vsi ukrepi, sprejeti za ublažitev učinka zvišanja cen energije, začasni,

<sup>20</sup> [SWD\(2026\) 122 – Druga faza analize socialne konvergence po državah v skladu z okvirom za socialno konvergenco, 2026.](#)

namenjeni zaščititi ranljivih gospodinjstev ali upoštevanju potreb energetske intenzivnih podjetij, ohrani spodbude za prihranke energije, hkrati pa zagotovi, da so njihovi fiskalni stroški v skladu z zavezami iz fiskalnega okvira EU; sprejme nadaljnje odločne ukrepe za zaščito vzdržnosti javnih financ, vključno s celovitim izvajanjem reform splošnih in posebnih pokojnin, pripravo in izvajanjem reforme plač v javnem sektorju, ki bo prispevala k fiskalni konsolidaciji in večji pravičnosti, ter krepitev proračunskih postopkov za zagotovitev boljšega nadzora nad javnimi naložbami; poveča skupno pobiranje davkov kot delež BDP, tako da se osredotoči na odpravo vrzeli pri DDV in davku od dohodkov pravnih oseb;

2. zagotovi kontinuiteto reform in naložb, ki se izvajajo v okviru mehanizma za okrepanje in odpornost; ohrani zagon pri izvajanju v okviru programov kohezijske politike, po potrebi na podlagi prerazporeditve strateškim prednostnim nalogam in prožnosti pri vmesnem pregledu okvira kohezijske politike;
3. spodbuja konkurenčnost in zmanjša teritorialne razlike s spodbujanjem zasebnih naložb, tudi v raziskave in inovacije, ter zagotovi zanesljive dolgoročne javne naložbe v raziskave in razvoj; izboljša kakovost in učinkovitost javne uprave na vseh ravneh države in med njimi, digitalizacijo javnih storitev ter predvidljivost in kakovost odločanja z ustreznimi posvetovanji z deležniki, učinkovitimi ocenami učinka in racionaliziranimi upravnimi postopki; okrepi izvajanje okvira korporativnega upravljanja za podjetja v državni lasti ter hkrati spodbuja gospodarsko učinkovitost in racionalizacijo sektorja; zagotovi, da se zrele javne naložbe izvedejo pravočasno, tudi z učinkovitimi postopki javnega naročanja; olajša naložbe v okoljsko infrastrukturo ter trajnostni in varen promet, tudi za povečanje povezljivosti oddaljenih in podeželskih območij ter odpornosti proti podnebnim spremembam;
4. nadalje razogljivi energetski sektor s povečanjem prožnosti in zmogljivosti omrežja elektroenergetskega sistema, pospešitvijo uvajanja obnovljivih virov energije ter povečanjem čezmejnih povezav in trgovanja z električno energijo; poveča delež proizvodnje energije iz obnovljivih virov in nadgradi proizvodnjo za daljinsko ogrevanje ter s tem povezano infrastrukturo, da bo izpolnjevala standarde visoke učinkovitosti, skupaj s prenovo stavb za energetske učinkovitost in postopnim opuščanjem subvencij za fosilna goriva v sektorju ogrevanja;
5. okrepi udeležbo premalo zastopanih skupin na trgu dela z izboljšanjem učinkovitosti aktivnih politik trga dela, dostopnosti delovnih mest ter udeležbe v predšolski vzgoji in varstvu; odpravi pomanjkanje spretnosti z zmanjšanjem zgodnjega opuščanja šolanja, spodbujanjem temeljnih spretnosti ter spretnosti, pomembnih za trg dela, tudi s stalnim izobraževanjem odraslih, povečanjem učinkovitosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter čim boljšo uporabo informacij o potrebah po spretnostih pri pripravi izobraževalnih politik in politik razvoja spretnosti, zlasti na podeželju;

6. zmanjša tveganja revščine in socialne izključenosti z razširitvijo socialne zaščite in izboljšanjem njene učinkovitosti, vključno z boljšim dostopom do kakovostnih storitev, s poudarkom na primarnem in preventivnem zdravstvenem varstvu, dolgotrajni oskrbi ter socialnih, izobraževalnih in zaposlitvenih storitvah, zlasti za prikrajšane skupine, ob hkratnem ohranjanju fiskalne vzdržnosti.

V Bruslju,

*Za Svet  
predsednik/predsednica*